

1

Gemeenteraad Heerenveen
Postbus 15000
8440 GA Heerenveen

Heerenveen, 10 december 2017

Onderwerp: Zienswijze ontwerp bestemmingsplan Heerenveen-Aansluiting A32
(K.R. Poststraat)

GEMEENTE HEERENVEEN	
GRUFFIE	
Ingekomen d.d.:	
11 DEC 2017	
nr.:	GF 10049
afgehandeld d.m.v.:	
paraaf: d.d.:	

Geachte leden van de raad,

Met deze brief willen de heer Plantinga en ik nogmaals onze grote zorg neerleggen over de voorgenomen wijziging van het bestemmingsplan rond de indeling en het gebruik van de K.R. Poststraat en dan met name na de rotonde na de verbreding van het voorste stuk van de K.R. Poststraat.

Er ontstaat een trechter op het tweede gedeelte K.R. Poststraat hier zal het verkeer opnieuw file vormen met alle overlast (geluid, fijnstof, dieseldampen enz.). Ook zullen de fietsers, hierbij denken wij vooral aan de jonge fietsers die naar de na gelegen scholen gaan, zullen last krijgen van de verbreding en toename van verkeer bij het oversteken van de rotonde. Dit is en wordt een onveilige situatie.

Verbaasd zijn we dat de problemen die we aangekaart hebben voor wat de overlast betreft afgedaan worden met een rekenformule en schattingen, terwijl er volgens de heer Jorritsma fijnstof meet apparatuur in de gemeente Heerenveen aanwezig is en niet gebruikt wordt?! Ook het Longfonds vindt de situatie zorgelijk. U wilt als raad toch ook gezonde lucht voor iedereen in uw Gemeente?

Tijdens de spits, die lang duurt, zowel 's ochtends als 's avonds is het aantal auto's dat passeert misschien binnen de norm. Maar door het vrijwel stilstaan (file) en dan vooral 's avonds is de uitstoot beduidend hoger. Dit wordt veroorzaakt door de koude motoren die dicht bij elkaar staan. Dus het tellen van auto's geeft geen goed beeld van de uitstoot en dus van de concentraties.

De woningen waarin wij wonen zijn niet op een dergelijke hoeveelheid verkeer berekend. Wij wonen vrij dicht bij de straat. De geluidsisolatie van de ramen laat te wensen over en het fijnstof komt via de kieren de woningen binnen.

Op ons komt het over dat de raad geen moeite wil doen voor de inwoners van de gemeente Heerenveen, en dus ook de gezondheid van de inwoners er niet toe doet.

Een fatsoenlijke en gedegen meting van fijnstof op de gehele K.R. Poststraat zou in ieder geval laten zien dat de raad luistert naar de inwoners die hier wonen. En onze zorgen over de gezondheid van ons en die van onze kinderen serieus neemt.

Wij gaan ervan uit dat, vóórdat het (gewijzigde) bestemmingsplan wordt vastgesteld, de plannen goed moeten worden onderbouwd met uitgevoerde en beoordeelde metingen en niet door enkel berekeningen die naar verwachting afwijken van de werkelijke situatie.

Als inwoners van de gemeente Heerenveen hebben wij het recht om onze zorgen bij de raad neer te leggen. Een raad die gekozen wordt door de inwoners van de gemeente Heerenveen, en vervolgens

de taak heeft om te luisteren en de belangen van de inwoners van de gemeente Heerenveen te behartigen. Al onze voorstellen worden van tafel geveegd. Kortom een gevoel van ongeloof en in de steek gelaten door je eigen raad is wat wij voelen.

Wij gaan ervan uit dat u onze klachten serieus neemt en dat u kennisneemt van de voorstellen die wij bij de heer Jorritsma hebben ingediend zijnde:

- Het beperken van het aantal bussen naar het station, door verplaatsing van het busstation en realisatie van een “transferium” aan de buitenzijde van Heerenveen.
(minder overlast door vervuiling en lawaai, maar ook beter te handhaven bus-tijden.)
- Openstelling van de viaducten “Het Meer- Heideburen” en “Atlantastraat – Domela Nieuwenhuisweg”. Waarmee de overlast meer gelijk verdeeld wordt over twee routes.
- Betere benutting van de afslag 26a (vrachtverkeer weren uit het centrum en personenauto’s beter verdelen, door betere bebording en info naar routeplanners).
- Een extra vrachtwagenbaan van A32 naar de naastgelegen A7, naar het viaduct 26a, waar vertegenwoordigers van Rijkswaterstaat positief op reageerden, dit ontlast tevens het knooppunt afslag 12.
- Een extra afslag vanaf Sneek A7 naar de Weinmakker, ter ontlasting van de K.R. Poststraat, door verbeterde spreiding van het verkeer en meer directe verbindingen naar o.a. de industrieterreinen en andere wijken van Heerenveen.
- De Schans meer gebruiken als toegangsweg, vroeger was dit ook een toegangsweg vanaf de rotonde.

Wij verwachten van u een positieve reactie, waar de strekking van onze bezwaren goed in is verwerkt, zijnde minder verkeersdruk, lawaai en schadelijke stoffen reductie aan de K.R. Poststraat en dat onze voorstellen ter verbetering van de situatie zowel hier als op andere locaties in Heerenveen als geheel serieus worden beoordeeld.

In afwachting van uw goed onderbouwde reactie,

Met vriendelijke groet,

Strijd mee
voor gezonde lucht
en gezonde longen

Vervuילend verkeer maakt nog te vaak ziek

Gezonde lucht voor iedereen in uw stad

Standpunt Longfonds mei 2017

De lucht die we inademen in Nederland, is op de meeste plekken ongezond. Daar kun je doodziek van worden. Elk jaar overlijden in ons land meer dan 5000 mensen door de ongezonde lucht die in hun longen terecht komt en belanden 16.000 mensen met spoed in het ziekenhuis. Dat is onacceptabel. Het Longfonds wil gezonde lucht voor gezonde longen. Wij willen dat de vieste plekken als eerste worden aangepakt en dat gevoelige groepen – kinderen, ouderen en longpatiënten – worden beschermd.

In het grootste deel van Nederland is de lucht ongezond. Vooral in de grote steden is de lucht een heel stuk viezer dan de advieswaarde van de Wereld Gezondheidsorganisatie (WHO). Voor fijnstof PM_{2,5} raadt de WHO aan om niet boven de 10 µg/m³ uit te komen. In grote steden voldoen we meestal maar net aan de Europese grenswaarden, die 2,5 keer zo ruim zijn.

De lucht is dan ook verre van gezond. Het onderwerp heeft nog niets aan urgentie ingeboet. Mensen worden ziek door vieze lucht of overlijden hieraan. Vanuit de samenleving klinkt de roep om gezonde lucht steeds luider.

De landelijke overheid streeft naar een permanente verbetering van de luchtkwaliteit en zegt toe te werken naar advieswaarden van de Wereldgezondheidsorganisatie. Deze positieve instelling van de overheid, die het Longfonds waardeert, vertaalt zich nog onvoldoende in concreet lokaal beleid. Te vaak worden mensen en met name kinderen, ouderen en longpatiënten blootgesteld aan te hoge concentraties luchtvervuiling.

Vieze lucht maakt ziek¹

- Jaarlijks worden duizenden mensen ziek van luchtvervuiling en gaan er zelfs dood aan. Ieder jaar overlijden ongeveer 5000 mensen in Nederland door vieze lucht, waaronder 1200 mensen aan longkanker veroorzaakt door luchtvervuiling.
- Luchtvervuiling kan longziekten als astma en COPD veroorzaken en verergeren. Bij kinderen kan het de ontwikkeling van hun longen en de hersenen belemmeren, waar ze later last van blijven houden.
- Ook hart- en vaatziekten, longkanker, dementie, diabetes, vroeggeboorten, lager geboortegewicht en allergieën worden veroorzaakt door luchtvervuiling. Zo is luchtvervuiling verantwoordelijk voor 37 procent van alle lage geboortegewichten.
- Luchtvervuiling is voor iedereen ongezond en kan bij iedereen tot klachten leiden, maar vooral bij de één miljoen mensen in Nederland die al een longziekte hebben. Zij hebben gezondheidsklachten als hoesten, kortademigheid, benauwdheid, longontsteking en heftiger en vaker astma-aanvallen. Hun kwaliteit van leven is hierdoor lager.
- Luchtvervuiling leidt tot meer medicijngebruik en spoedopnames in het ziekenhuis en meer werkverzuim door ziekte.

¹ Bron: RIVM

Grote gezondheidswinst mogelijk

Om te voorkomen dat mensen ziek worden door de lucht die zij inademen, is het nodig dat de luchtkwaliteit verder verbetert. Daarnaast is het belangrijk dat de verbetering van de luchtkwaliteit versnelt. Het positieve effect van huidige maatregelen voor luchtkwaliteit laat vaak lang op zich wachten.

De mogelijkheden om via de leefomgeving de gezondheid te verbeteren zijn veel groter dan wordt gedacht. Het RIVM heeft berekend welke gezondheidswinst (jaarlijks) behaald kan worden als in Nederland wordt voldaan aan de WHO-advieswaarden voor fijnstof:

- 3 maanden levensduur gemiddeld per persoon
- 400 minder doden door longkanker
- 800 minder vroegtijdige doden
- 800 minder geboortes met laag geboortegewicht (<2500 g)
- 1700 minder ziekenhuisspoedopnames ten gevolge van luchtweg- en hart/vaataandoeningen
- 2300 minder nieuwe gevallen van chronische bronchitis bij volwassenen
- 4200 minder kinderen met bronchitisklachten
- 175.000 minder dagen met astmaklachten bij kinderen
- 1.500.000 dagen minder ziekteverzuim

Verminder de blootstelling van mensen aan vieze lucht

Forse gezondheidswinst is noodzakelijk én realiseerbaar, mits we er samen de schouders onder zetten. Om de ambitie van de landelijke overheid – streven naar permanente verbetering van de luchtkwaliteit- te realiseren zijn meer maatregelen nodig, het huidige beleid schiet tekort.

Een gezonde lucht kan alleen bereikt worden met gezamenlijke inspanning op nationaal en lokaal niveau. Op landelijk niveau heeft het Longfonds in november 2016 met succes gepleit voor een Nationaal Luchtplan. Dit plan zal het komende jaar samen met lokale overheden moeten worden ingevuld. Lokaal moet er intussen ook gewerkt worden aan gezonde lucht. Daarbij moeten gevoelige groepen als eerste worden beschermd. Zorg er dus voor dat kinderdagverblijven, scholen en verpleeghuizen niet te dicht bij vervuילend verkeer komen te liggen.

Lokaal betekent gezonde luchtbeleid fors inzetten op zero-emissie verkeer: ruim baan voor fietsers met schone lucht fietsroutes, zero-emissie openbaar vervoer en dito stadsdistributie. Daarnaast is het nodig om zero-emissie personenmobiliteit te stimuleren door sloop- en subsidieregelingen en milieuzones. Ook is een goed gevoelige bestemmingenbeleid nodig, waarbij het GGD-advies over afstandsmaten tussen druk verkeer en gevoelige bestemming wordt nageleefd.

Nassaukade in Amsterdam

Het Longfonds is de situatie van de Nassaukade onder de aandacht gebracht. Door herinrichting van het Leidseplein is de verkeersdruk op de Nassaukade toegenomen en daarmee de blootstelling aan luchtvervuiling van mensen die in deze straat verblijven, waaronder gevoelige groepen. Deze situatie die eerst tijdelijk zou zijn, blijkt nu permanent te worden.

Het Longfonds vindt deze verhoogde blootstelling aan luchtvervuiling een zeer onwenselijke situatie. Wij verzoeken u dan ook met klem om de lokale luchtvervuiling nadrukkelijk mee te wegen in de definitieve besluitvorming en daarbij extra aandacht te geven aan de blootstelling van bewoners en gebruikers van de Nassaukade en met name aan de kinderen die hier wonen en /of een school of kinderdagverblijf bezoeken. Stel daarbij alles in het werk om de WHO-advieswaarde voor fijnstof PM_{2,5} ter plaatse niet te overschrijden. Neem ook de lokale NO₂-concentratie mee in de overwegingen. Op dit moment liggen de meetwaarden op de Nassaukade boven de Europese grenswaarde van 40 µg/m³. De WHO heeft al aangekondigd dat ook voor NO₂ een lagere grenswaarde zou moeten gelden en komt op korte termijn met een nieuw advies voor NO₂.

Graag zijn wij bereid ons standpunt toe te lichten. U kunt hiervoor contact opnemen met Christine Strous, christinestrous@longfonds.nl of 06 51 49 21 74.

Hartelijk dank voor uw hulp bij het gezonder maken van de lucht voor onze longen.

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'M.R. Rutgers', with a stylized, flowing script.

Hoogachtend,
M.R. Rutgers MSc
Directeur Longfonds

Datum : 20 juli 2016

Terugdringen ziekte door omgeving vraagt striktere normen

Om de ziektelast veroorzaakt door milieufactoren verder terug te dringen, is het nodig om in de Omgevingswet striktere normen op te nemen, die gebaseerd zijn op gezondheidkundige advieswaarden. Lokaal kan daarvan gemotiveerd afgeweken worden. Dat schrijft de Gezondheidsraad in zijn advies Meewegen van gezondheid in omgevingsbeleid aan de staatssecretaris van IenM.

De huidige wettelijke normen voor bijvoorbeeld luchtverontreiniging en geluidsbelasting zijn niet alleen bepaald aan de hand van effecten op de gezondheid, maar ook op basis van economische of haalbaarheidsoverwegingen. Daardoor ontstaat er ook nog gezondheidsschade als aan de norm wordt voldaan. Sterker nog: bijna alle gezondheidsschade treedt op onder de norm. Gezien het streven van de staatssecretaris om de gezondheid beter te beschermen, adviseert de raad in de nieuwe Omgevingswet gezondheidkundige advieswaarden op te nemen. Daarmee wordt de 'gezonde situatie' uitgangspunt voor beleid. Lokaal kan daarvan afgeweken worden, na zorgvuldige afweging met betrokkenheid van belanghebbenden. Zo houden decentrale overheden hun bestuurlijke afwegingsruimte, maar is er tegelijkertijd een stimulans om de ziektelast verder te verminderen.

De raad adviseert geen nieuw afwegingskader te ontwikkelen om gezondheidsaspecten te laten meewegen in het omgevingsbeleid. Bestaande instrumenten, zoals het Beoordelingskader Gezondheid en Milieu en het kader van de *International Risk Governance Council* zijn daarvoor goed bruikbaar. Wel is het van belang dat de rijksoverheid een handreiking opstelt om decentrale overheden te ondersteunen bij de toepassing ervan. Lokale bestuurders krijgen met de Omgevingswet immers een grotere verantwoordelijkheid, maar missen nu de expertise om dergelijke afwegingen te maken. Een belangrijk onderdeel is de manier waarop belanghebbenden kunnen participeren. Groepen die minder geneigd zijn te participeren, maar wel aan een hoge milieubelasting zijn blootgesteld, verdienen daarbij extra aandacht.

De publicatie Meewegen van gezondheid in omgevingsbeleid. Evenwichtig en rechtvaardig omgaan met risico's en kansen (nr. 2016/12) is te downloaden van www.gr.nl. Nadere inhoudelijke inlichtingen verstrekt Eert Schoten, tel. 06 46 23 69 98, e-mail: ej.schoten@gr.nl.

Samenvatting

Milieufactoren hebben substantiële invloed op de gezondheid. Dankzij tal van maatregelen is de gezondheidsschade veroorzaakt door milieufactoren de afgelopen decennia flink teruggedrongen. Toch leveren vooral luchtverontreiniging en geluidsbelasting nog een aanzienlijke bijdrage aan de ziektelast in Nederland, terwijl wel bijna overal aan de normen wordt voldaan. Daarnaast is er ongerustheid over gezondheidsrisico's van relatief nieuwe technologieën en ontwikkelingen, zoals de toename van mobiele communicatie, windturbines en intensieve veehouderij. Hoe gezondheid meeweegt in het huidige milieubeleid is niet altijd even helder. Om meer gezondheidswinst te behalen, heeft de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu de Gezondheidsraad gevraagd te adviseren over een afwegingskader om gezondheid mee te wegen in het beleid. Dit is des te relevanter in het licht van de komst van de Omgevingswet, die beoogt een veilige en gezonde fysieke leefomgeving te realiseren met ruimte voor lokale afwegingen.

Bestaande afwegingskaders volstaan

De commissie die dit advies heeft voorbereid, constateert dat er geen geheel nieuw afwegingskader nodig is. Er bestaan namelijk al diverse bruikbare instrumenten om afwegingen te ondersteunen. Zo heeft het Nederlandse Beoordelingskader Gezondheid en Milieu zich in de praktijk bewezen als geschikt hulpmiddel om gezondheidsrisico's van milieufactoren inhoudelijk te beoordelen en de voor-

en nadelen van mogelijke maatregelen te bespreken met belanghebbenden. Het daadwerkelijke afwegings- en besluitvormingsproces krijgt hierin echter minder aandacht. In het instrument van de *International Risk Governance Council* (IRGC) ligt wel veel nadruk op het proces van de complexe afweging. Het is echter tamelijk abstract en generiek, waardoor het minder geschikt is om toegepast te worden in de praktijk. Wel kan het een nuttige aanvulling leveren op het Beoordelingskader.

Handreiking nodig voor participatie- en afwegingsproces

Onder de Omgevingswet krijgen decentrale overheden een grotere verantwoordelijkheid om gezondheidsaspecten mee te wegen in hun omgevingsbeleid. De commissie vraagt zich af in hoeverre zij aan de hand van de bestaande kaders in staat zullen zijn dergelijke afwegingen inhoudelijk en procedureel goed uit te voeren. Daarom adviseert ze de staatssecretaris om een handreiking te laten ontwikkelen. Dit past goed bij de regisserende en ondersteunende rol die het Rijk heeft. Een dergelijke handreiking kan de kracht van het Beoordelingskader en het IRGC-kader benutten: enerzijds een goede inhoudelijke beoordeling en bespreking van de mogelijke gezondheidseffecten en anderzijds een evenwichtig afwegingsproces. Daarbij vraagt de commissie extra aandacht voor de maatschappelijke waarden die bij de uiteindelijke afweging en besluitvorming een rol spelen, zoals de mate van publieke onrust of een onrechtvaardige verdeling van gezondheid in de samenleving.

Bij de lokale uitvoering zijn participatie en communicatie essentieel om een transparant en doeltreffend afwegingsproces te realiseren. Een belangrijk onderdeel van een handreiking zou dan ook een leidraad voor de vormgeving van participatie moeten zijn. Daarbij ziet de commissie twee aandachtspunten. Ten eerste zou de participatie van groepen die uit zichzelf minder geneigd zijn om deel te nemen gestimuleerd moeten worden, zoals groepen met een lage sociaal-economische status. Verder is het van belang dat in de communicatie over veelal onzekere omgevingsrisico's duidelijk wordt gemaakt wat burgers zelf kunnen doen. Dat helpt gezondheidsrisico's verminderen en geeft betrokkenen meer grip op de situatie.

Gezondheidswinst vraagt onderbouwde normen

De staatssecretaris wil gezondheid meer centraal stellen in het milieubeleid. De commissie wijst erop dat het gebruik van een afwegingskader op zichzelf geen garantie biedt op gezondheidswinst. Het huidige beleid is erop gericht de wettelijke milieukwaliteitsnormen niet te overschrijden. Deze normen zijn echter niet alleen gebaseerd op gegevens over gezondheidseffecten, maar ook op economische overwegingen zoals haalbaarheid. Daardoor veroorzaakt bijvoorbeeld luchtverontreiniging nog een forse ziektelast, terwijl de normen in vrijwel heel Nederland worden gehaald. Om de ziektelast door blootstelling aan milieufactoren verder terug te dringen, pleit de commissie ervoor om in de regelgeving gezondheidskundig onderbouwde advies- en streefwaarden te hanteren als prikkel voor het behalen van gezondheidswinst, om te beginnen voor luchtverontreiniging en geluidsbelasting. Lokaal mag daarvan dan gemotiveerd worden afgeweken. Op die manier houden decentrale overheden hun bestuurlijke afwegingsruimte, maar is er tegelijkertijd een stimulans om gezondheid beter mee te wegen.

Naast gezondheidsbescherming ook gezondheidsbevordering

Het hanteren van gezondheidskundige advieswaarden heeft vooral de bescherming van de gezondheid als doel: het beperken van ziektelast en hinder. Gezondheid kan echter ook breder worden opgevat als 'positieve gezondheid', waarin functioneren, veerkracht en eigen regie van mensen centraal staan. Volgens de commissie biedt het nieuwe omgevingsbeleid goede kansen voor bevordering van de gezondheid, bijvoorbeeld door de woonomgeving zo in te richten dat gezond gedrag wordt gestimuleerd. De commissie adviseert om in de nationale en lokale Omgevingsvisies uit te gaan van een brede definitie van gezondheid. Dit biedt de mogelijkheid om er bij plannen voor gebiedsontwikkeling naar te streven dat ook de kwetsbare groepen in de samenleving zo veel mogelijk de eigen regie kunnen houden over hun leefomgeving.

2.

Goedemorgen ,

Gezien het feit dat ik mij op dit moment voor mijn werk in het buitenland bevind reageer ik via de mail op uw brief met kenmerk 173005182.

Na het doorlezen van de brief heb ik telefonisch contact gehad met Dhr Jansen. Ik had namelijk een aantal vragen/opmerkingen.

Hoewel ik mij realiseer dat de komst van de nieuwe aansluiting op de A32 een gelopen race is wel ik hier toch enkele kanttekeningen bij plaatsen.

De brief die ik gekregen heb spreekt over het verlenen van een hogeren geluidswaarde en eventuele maatregelen om dit op te heffen.

Uit het gesprek met de Dhr Jansen begreep ik dat de verwachte geluidswaarde een theoretisch rekenmodel is en dat pas nadat de geplande aansluiting gerealiseerd is er een daadwerkelijke meting gedaan wordt en er bepaald word welke geluidswerende maatregelen er genomen worden. Is dit correct?

Is er in het voortraject overleg mbt deze maatregelen?

Wellicht zijn er maatregelen noodzakelijk die een grote impact hebben op de uitstraling van de woning. Het is dus lastig om hier op voorhand mee akkoord te gaan zonder verdere informatie.

Wanneer is de geplande opleverdatum van de aansluiting en hoelang daarna zal er een geluidsonderzoek plaatsvinden?

Wanneer verwacht u een aanvang te kunnen maken met het aanbrengen van de geluidswerende maatregelen?

In de brief word gesproken over het voorzien van geluidswerende maatregelen op de gevels van de betrokken woningen. Worden hier letterlijk alleen de gevels mee bedoeld of vallen hier ook de daken van genoemde woningen onder?

In uw schrijven geeft u aan dat er vanwege stedenbouwkundige en verkeerskundige redenen geen afschermende maatregelen mogelijk zijn. Dit betekend dus in de praktijk dat er sprake is van aanmerkelijk bederf van woongenot aangezien de geluidswaarden in de aanwezige tuinen dus wel fors toenemen.

Bent u het met deze stelling eens?

Is er regelgeving mbt grenswaarden geluid voor aangrenzende tuinen?

Zijn er prognoses mbt de hoeveelheid fijnstof gemaakt aangezien de hoeveelheid accelererende voertuigen in de nabijheid van deze woningen behoorlijk toe zal nemen? Zijn hier grenswaardes aan?

Aangezien ik voor langer tijd in het buitenland aanwezig zal zijn verzoek ik u te reageren via de mail om te voorkomen dat er eventuele termijnen verlopen doordat ik uw reactie te laat onder ogen krijg.

Met vriendelijke groet,